

tilationsanlæg, jfr. Bestemmelserne i Byggelovens § 55, Stk. 3, skal det indskræpes, at der udvises den største Omhu med Opstillingen af Aftrækskanaler af Beton, saaledes at Samlingerne bliver fuldstændig tætte.

Fortætningsfugt i Beboelseslejligheder.

Supplerende Bemærkninger til Boligtilsynets Vejledninger.

I sidst udkomne Nummer af »Meddelelser fra Københavns Bygningsvæsen« (Nr. 4 — Aargang 1943) findes aftrykt den af Boligtilsynet udarbejdede »Vejledning til Fjernelse af Fugt« kombineret med en »Vejledning til Undgaaelse af Fugt«. Vejledningerne er udarbejdet i Anledning af Modtagelsen af et overvældende stort Antal Klager over Fugt, som ved Eftersynet konstateredes udelukkende at stamme fra Fortætningsvand.

Vejledningerne udleveres paa Stedet til Klagerne, naar det af Undersøgelsen fremgaar, at der ikke er Mulighed for, at Fugten kan skyldes andre Aarsager end Fortætningsvand.

Efterhaanden som Vejledningerne har fundet Udbredelse, har ogsaa mange Grundejere, som fra deres Lejere har modtaget Klage over Fugt, henvendt sig i Boligtilsynet for at faa Eksemplarer af Vejledningerne til videre Uddeling til Lejerne, og Boligtilsynet har derfor ved en senere Tilføjelse maattet sikre sig mod, at de blev brugt til at afvise Klager, selv om der i det enkelte Tilfælde kunde være Mulighed for andre Aarsager til Fugtigheden end Fortætningsvand. Denne Tilføjelse lyder saaledes:

»Hvis Fugtigheden ikke forsvinder, efter at de ovenfor givne Anvisninger i nogen Tid nøje er fulgt, maa der rettes Henvendelse til Boligtilsynet (Farvergade 27, Opg. 6, 1. Sal, Telf. 16.600 — Lokal 103)«.

Hvor der i Vejledningerne er Tale om at »lune« et ikke opvarmet Rum gennem Aabninger til et opvarmet, nemlig gennem de Luftriste, der mange Steder findes foroven og forned i Vægge mellem to saadanne Rum, gør ganske særlige Forhold sig gældende, som nødvendiggør, at Opmærksomheden henledes herpaa. Heldigvis har Anvendelsen af Luftriste i en Aarrække ikke været saa hyppig, men de nuværende Brændelsvanskeligheder, der medfører, at ofte kun det ene Rum af en 2- eller 3-Værelsens Lejlighed indrettes med Radiator eller Kakkelovn, synes igen at forøge deres Anvendelse. Hensigten med disse Riste er aabenbar. Spørgsmaalet er kun, om de altid virker efter Hensigten,

eller om de under visse Forhold kan gøre Skade. I ældre, fuldstændig udtørrede Huse, mellem to Værelser, af hvilket det uopvarmede ikke har megen Ydermur og ikke er omgivet af meget kolde Rum (uopvarmede Kældere eller Lofter, Trapperum eller lignende), vil man uden Skade kunne anbringe disse Luftriste og derved bringe Temperaturen i det uopvarmede Rum op til en Højde, der gør Rummet anvendeligt til Ophold. Findes der derimod megen Ydermur (Hjørneværelser, Gavlværelser), eller ligger Rummet i Kælder, i Stue over ubeboet Kælder, paa Kvist eller 4. Sal under ubeboet Loftsetage, vil Temperaturforskellen mellem det opvarmede Rum og det uopvarmede som Regel være saa stor, at den Fugtmængde, der afgives ved den varme Lufts Indtrængning gennem Ristene i det kolde Rum, medfører en synlig Afsætning af Fortætningsvand paa Vægge, i Senge, Skabe m. m. Der foregaar faktisk en fortsat Transport af Fugt fra det varme Rum til det kolde, idet den kolde, paa Fugt fattige Luft, forned trækker ind i det opvarmede Rum, hvor den opvarmes og optager Fugt, som saa afsættes, naar den atter trækker ind i det kolde Rum, og denne Proces vil fortsætte, indtil begge Rum er lige varme.

Særlig grelt bliver Forholdet i helt nye Huse, hvor Udtørringen af selve Murværket endnu ikke er endt. Her vil i det opvarmede Rum den kemiske Proces i Mørtelen fremmes, ved hvilken der dannes Vand. Opvarmningen bringer dette Vand til at fordampe, og gennem Luftristene gaar nu al denne Vanddamp ind i det kolde Rum, hvor Murværket i Forvejen er vaadt. Resultatet er, at Vandet ligefrem løber ned ad Væggene, og at Fugten sætter sig i Senge og andet Bohave. Det ovenfor anførte tager fortrinsvis Sigte paa smaa Lejligheder (2 Værelser), hvoraf det ene udelukkende benyttes til Ophold, det andet til Søvn. Det er særligt ved Beboelseslejligheder af denne Type, at det tilraades dels at vise Tilbageholdenhed ved Anbringelsen af Luftriste, dels at holde Ventilene lukket, og det er naturligvis ogsaa paa dem, »Boligtilsynets Vejledninger« hovedsagelig er beregnet.

Staaltraadsbindere.

Bygningsvedtægtens § 32, Stk. 3.

Da det af Bygningstilsynet i visse Tilfælde er konstateret, at der paa Grund af Materialevanskelighederne ved Byggearbejder anvendes Staaltraadsbindere af for ringe Tykkelse og Kvalitet, skal man paany indskræpe Overholdelsen af de herom fast-